

Otázka: Umírání a smrt

Předmět: Psychologie

Přidal(a): JaničkaSestřička

Umírání a smrt

Thanatologie - nauka o smrti, zahrnující biologická, klinická, psychologická a psychoterapeutická hlediska. Tou to tématikou se u nás zabývá Helena Haškovcová

Fáze procesu umírání (dle americké lékařky E. Kübler-Ross):

1. fáze

- šok, popírání, odmítání, negace smrti. V této fázi může člověk své onemocnění
- odmítnout natolik, že se o něj zcela přestane zajímat, vytěsňuje jej. (ženy, které si nahmatávají bulku prsu) Nebo např. Matka zemřelého dítěte - natolik popře jeho smrt, že pro něj stále kupuje věci...

2. fáze

- zloba, vzpoura, vztek, zášť, obviňování ostatních

3. fáze

- uklidnění a smlouvání, snaží se smlouvat se životem, v této fázi jsou schopni
- podstoupit cokoli jen aby se vyléčily, nemoc si sice už připustí, ale naléhají, že
- pro ně jednoduše musí existovat lék, lidé začnou smlouvat i se samotnou smrtí –
- ještě se chtějí dočkat vnoučat, dostavit dům... – vyjednávají časový úsek

4. fáze

- jsou uzavření, trpí depresemi, smutkem, nekomunikují, lítost nad tím co končí,
- bilancování života – sepíše závěť, zařídí si hrob, uspořádají majetek, popř. vztahy

5. fáze

- smíření se, smíření se se smrtí samotnou, odevzdanost

Člověk má 4 základní potřeby

Potřeby biologické

- vše co potřebuje tělo nemocného (strava, tekutiny, vylučování odpadních látek, dýchání, tišení bolesti, spánek)

Potřeby psychické

- především respektování lidské důstojnosti, komunikace (i mimoslovní! Gesta, mimika,

pohyby, postoj, oblečení – často si nemusíme uvědomit, jak vypadají), pocit bezpečí, důvěra ve zdravotníka, důležitá je i komunikace s pacientem v agonii

Potřeby sociální

- společnost, neizolovat nemocného,

Potřeby spirituální - duchovní

- mnoho lidí se domnívá, že se tato záležitost týká pouze věřících lidí. Jakoby tomu bylo téměř naopak. Ne že by věřící své duchovní potřeby neměl. Má je, ale ví, co má dělat, a obvykle se podle toho dovede zařídit. Horší to bývá – ne nutně vždy – s lidmi, kteří z víry nežijí. Právě v průběhu vážné nemoci se začínají zabývat životně důležitými otázkami o smyslu života – vlastního života. Každý člověk v takové situaci potřebuje vědět, že mu bylo odpuštěno, a má potřebu i sám odpouštět. Každý člověk potřebuje vědět, že jeho život měl a až do poslední chvíle má smysl. Nenaplněnost těchto potřeb smysluplnosti se rovná skutečnému stavu duchovní nouze. Člověk tím trpí, někdy si i zoufá. Je potřeba mu ukázat, že v každé situaci se dá žít smysluplně.